

VIZIJA ZA UKLJUČIVANJE OSOBA S INVALIDITETOM: PUTEVI ZA BOLJU ZAŠTITU

Nora Shabani, stručnjakinja za invaliditet
Regionalni ured UNICEF-a za Europu i
Središnju Aziju

U EUROPI I SREDIŠNJOJ AZIJI DJECA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU SUOČENA SU S VISOKIM RIZIKOM OD INSTITUCIONALIZACIJE, ISKLJUČIVANJA I SEGREGACIJE

- Procjenjuje se da postoji **10,8 milijuna djece** s teškoćama u razvoju, što je 6 % ukupne populacije djece (UNICEF, 2021.)
- Ovisno o državi, vjerojatnost da će biti smještena u sustav formalne institucionalne skrbi **6 – 30 je puta veća** nego za djecu bez invaliditeta, posebno za djecu s intelektualnim teškoćama.
- Veća je vjerojatnost da **neće pohađati školu** u usporedbi s vršnjacima s teškoćama u razvoju, posebno u **adolescenciji**.
- Čak i kad pohađaju školu, djeca s teškoćama u razvoju **odvojena su od vršnjaka bez invaliditeta**: smještena su u posebne škole, posebne ustanove odgoja i obrazovanja s uslugom smještaja, posebne razrede.
- Imaju više stope **višedimenzionalnog siromaštva** u usporedbi s djecom bez invaliditeta.
- Često im se teškoće u razvoju **utvrde tek nakon ulaska u školski sustav**.
- Izložena su **većem riziku od tjelesnog kažnjavanja, zlostavljanja i obiteljskog nasilja**.

An inclusive world,
starts with me,
with you,
with all of us

A world fit for every child

unicef
for every child

UNICEF-OVA POLITIKA I STRATEGIJA ZA UKLJUČIVANJE OSOBA S INVALIDITETOM 2022. – 2030.

Vizija: svoj djeci, uključujući djecu s teškoćama u razvoju, pruža se podrška tijekom cijelog života u ostvarivanju prava i postizanju punog i učinkovitog sudjelovanja

UNICEF PODUPIRE REFORME ZA UKLJUČIVANJE OSOBA S INVALIDITETOM U SVIM SEKTORIMA

 osiguravanjem **dostupnosti, pristupa i uključivosti redovnih usluga** za djecu s teškoćama u razvoju u svim sektorima

01

DEINSTITUCIONALIZACIJA

i reforma sustava socijalne skrbi i skrbi za djecu izričito je usmjerena na djecu s teškoćama u razvoju koja su izložena riziku od odvajanja od obitelji i na djecu koja se već nalaze u alternativnoj skrbi, s naglaskom na djecu u ustanovama

02

INKLUZIVNE OBRAZOVNE REFORME

postupno se provode i sve više obuhvaćaju pristup inkluzivnom ranom učenju, primarnim i sekundarnim te fleksibilnim prilikama za učenje

03

ZDRAVSTVENI SUSTAVI

bolje su opremljeni za provođenje probira, omogućuju praćenje razvoja i prehrane za djecu s poteškoćama u hranjenu te invaliditetom. Zdravstvene usluge i usluge nutricionista uključive su i dostupne

04

INKLUZIVNA SOCIJALNA ZAŠTITA

Jačanje sustava socijalne zaštite da bi se promicale i podržale odgovarajuće naknade i integrirane usluge; dokazi o dodatnom trošku invaliditeta

PUT KA UKLJUČIVOSTI – NAUČENE KLJUČNE LEKCIJE

- Ključan je **cjeloživotni pristup** pružanju usluga i potpore djeci s teškoćama u razvoju s naglaskom na prijelazna razdoblja.
- Zahtijeva **djelovanje društva** kako bi se promijenili negativni stavovi i društvene norme, snažnu **međusektorsku koordinaciju** za integrirane usluge i potporu te **osnaživanje na lokalnoj razini** kako bi se djelovalo i isključenost riješila na fleksibilan način.
- Snažne veze između **deinstitucionalizacije i inkluzivnih reformi obrazovanja**.
- **Pristup temeljen na ljudskim pravima** - nove usluge i novi načini zajedničkog rada koji zahtijevaju promjenu **strukture upravljanja** i osiguravanje **odgovarajućeg financiranja**.
- **Pristup sveobuhvatnoj skrbi i uslugama zajednice** najveći je jaz.
- **Pristupačnost i asistivna tehnologija** kao sredstva koja omogućuju i služe kao preduvjet za uključivanje osoba s invaliditetom.
- **Poboljšati dostupnost kvalitetnih podataka** - za mjerenje napretka.
- **Uključiti i osnaživati osobe s invaliditetom**.

HVALA!